

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2005
SAA 1 ¾

MAAGIZO

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia.

Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Andika hotuba kuhusu matatizo ya maji kijijini au kitongojini mwenu na suluhisho lake, utakayoitoa katika sherehe ya kuadhimisha siku ya maji duniani.
2. Jifya moja haliinjiki chungu.
3. Pendekeza njia mbalimbali za kukabiliana na umaskini.
4. Ugonjwa wa UKIMWI umeleta madhara mengi sana katika jamii. Fafanua.

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2006
SAA 1 ¾

MAAGIZO

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia
Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Umeieuliwa kuwa katibu wa kamati inayotoa mapendekezo ya jinsi ya kupambana na tatizo sugu la dawa za kulevya. Aadika ripoti yako.
2. Ukubwanijaa.
3. Malizia kwa ... Wckundu wa uchwejua ulienea kila mahali; anga nzima ilijaa wckundu kama kwamba mazingira yalipatana na hali iliyokuwako. Kwa mbali niliisikia sauti iliyonikumbusha maneno niliyoambiwa zamani. Laiti rungeyasikiliza maneno hayo.
4. "Utandawazi una athari mbaya katika maisha yetu". Jadili.

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2007
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia
Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Andika barua kwa mhariri wa gazeti ukilalamikia hali ya watu nchini kwenu kuhamia mataifa ya nje kwa wingi,
2. Eleza vile tatizo la uhaba wa maji linavyoweza kutatuliwa hapa nchini.
3. Mshikamano katika familia hutegemea mambo mengi. Fafanua,
4. Bahati ya m \vensio usilalie ralango wazi.

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2008
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia

Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Andika tahariri kwa gazeti la Raia ukieleza hatua zinazochukuliwa nchini ili kumwendeleza kielimu mtoto msichana.
2. "Ufisadi ndicho kikwazo kikuu katika maendeleo ya uchumi wa taifa lolote." Thibitisha.
3. Matikiti na matango ndiyo maponya njaa.
4. Andika insha itakayomalizikia kwa ; "Aha! Kumbe mwungana akivuliwa nguo huchutama. Sitaisahau siku hiyo kwani sijawahi kufedheheka maishani kama ilivyoaibika siku hiyo."

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2009
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia
Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Umealikwa kitongojini mwenu kama mgeni wa heshima katika hafla ya kuxindua kundi la wasanii wa Kikwetu. Andika hotuba utakayotoa y kuonyesha umuhimu wa sanaa na michezo.
2. “Utalii una madhara mengi kuliko faida hapa nchini.” Jadili.
3. Samaki huanza kuoza kichwani.
4. Andika insha itakayomalizikia kwa: Hapo ndipo nilipotambua kuwa kama maswala yao hayatashughulikiew kwa dhati, vijana ni kama bomu ambalo liko tayari kulipuka wakati wowote.

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2010
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia

Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Andika wasifu wa ndugu yako ambaye amepanga hafla ya kuchangisha pesa za kumgharamia masomo ya Chuo Kikuu.
2. Eleza hatua zinazochukuliwa na serikali kuparabana na ufisadi hapa nchini.
3. "Wakenya hawawezi kuafikia umoja wa kltaiifa iwapo wataendelea kutumia lugha zao za kienyeji." Jadili
4. Binadamu ni ngamba hakosi la kuaraba.

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2011
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia
Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Wewe kama mwanafunzi umepata nafasi ya kumhoji Mkurugenzi wa Habari nchini kuhusu umuhimu wa magazeti kwa wanafimzi wa shule za sekondari. Andika mahojiano hayo.
2. "Magari ya matatu yameleta faida nyingi hapa nchini kuliko hasara." Jadili.
3. Pele hupewa msi kucha.
4. Andika insha itakayomalizika kwa:

"Niliipapia ile bilauri ya maji kwa pupa. Sikuwa na uhakika kuwa kiu yangu ingekatika. Nikapiga mafunda mawili, matatu. Baada ya kugumia bilauri yote, ndipo nilipotambua kuwa kweli maji ni uhai."

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2012
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia

Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Wewe ai mkuu wa Baraza la VVanafunzi shuleni mwenu. Kumekuwa na visa vya wanafunzi kukiuka sheria za shule. Andika kumbukumbu za mkutano wa baraza hili uliofanyikakujadiiii suala hili.
2. Andika insha kuhusu umuhimu wa vijana katika kuimarisha mshikamano wakilaifa.
3. Andika insha inayobainisha maana ya methali: Chombo cha kuzama hakina usukani.
4. Tunga kisa kinachoanza kwa maneno yafuatayo:
Nilijaribu kuyafumbua macho yangu yaliyojaa uchovu kuiokana na malimbikizo ya usingizi . . .

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2013
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia

Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Wewe ni meneja katika kampuni ya Jitihada ambapo pamekuwa na visa vya ukiukaji wa maadili ya kikazi. Waandikie wafanyakazi memo kuwaonya dhidi ya jambo hili.
2. "Rununu (simutamba) imeleta athari mbaya katika jamii." Jadili.
3. Andika kisa kitakachodhihirisha maana ya methali: Usitukane wakunga na uzazi ungalipo.
4. Tunga kisa kinachoanza kwa maneno yafuatayo:
Moyo wangu ulidunda kwa matarajio makuu ...

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2014
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia
Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Andika hotuba utakayowatolea wazazi, walimu na wanafunzi kuhusu umuhimu wa ushauri-nasaha katika shule za sekondari.
2. Andika insha kuhusu jinsi raia wanavyoendeleza matumizi mabaya ya ardhi inchini.
3. Andika kisa kitakachodhihirisha maana ya methali: Achanikaye kwenye mpini hafi njaa.
4. Tunga kisa kinachoanza kwa maneno yafuatayo:

Mara tu nilipokivuka kizingiti cha lango la nyumba yangu, nilijua kwamba maisha yangu yalikuwa yanachukua mkondo mpya.....

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2015
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia

Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Wewe ni katibu wa jopokazi lililoteuliwa kuchunguza vyanzo vya ongezeko la visa vya wanafunzi katika eneo la Telekeza kuacha shule kabla ya kukamilisha masomo yao. Andika ripoti ya uchunguzi huo.
2. Andika insha kuhusu umuhimu wa tamasha za muziki katika maisha ya vijana.
3. Tunga kisa kitakachodhihirisha maana ya methali ifuatayo:
Usipoziba ufa utajenga ukuta.
4. Tunga kisa kinachoanza kwa maneno yafuatayo:
Nilimtazama kwa muda. Macho yake yalijaa machozi ya furaha na majonzi...

102/1
KISWAHILI
KARATASI YA 1
INSHA
OCT/NOV. 2016
SAA 1 ¾

Maagizo

Andika Insha mbiliinsha ya kwanza niya lazima.
Kisha chagua insha moja nyingine kutoka hizo tatu zilizobakia

Kila insha isipungue maneno 400.

Kila insha ina alama 20.

1. Wewe ni katibu wa kamati inayochungu/a jinsi ya kupambana na tatizo sugu la dawa za kulevya. Andika ripoti ukitoa mapendekezo ya kamati.
2. "Utalii una faida nyingi kuliko madhara nchini Kenya." Jadili.
3. Andika insha inayobainisha maana ya methali: Chombo cha kuzama hakina usukani.
4. Tunga kisa kitakachomalizika kwa:

"Niligugumia ile chupa ya maji kwa pupa. Sikuamini kuwa kiu yangu ingekatika.
Baada ya kumaliza kunywa maji yote, ndipo nilipotambua kwa kweli kuwa maji ni uhai.